

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

№ 7 (143), ТРАВЕНЬ 2012 ГОДА

Цытата нумара:

Дэмакратыя ёсць механізм, які гарантуе, што намі кіруюць не лепш, чым мы таго заслугоўваем.

Бернард Шоу.

ЛІТОЎСКІ ДОСЬВЕД

ДЭМАКРАТЫЯ ДАЕ ПЛЁН

Напрыканцы траўня па запрашэнню Інстытута развіцця і навучання "EDUCATIO" (Літва) давялося прыняць удзел у семінары "Мясцовая палітыка ў Еўразвязе і Беларусі" і азнакамленчай паездцы ў Вільню, Коўна і Анікшчай. Паездка дазволіла пабачыць Літву пасля 20 гадоў незалежнага існавання і пераканацца ў перавагах дэмакратычнага ладу жыцця. Розніца паміж нашымі краінамі асабліва адчувалася на прыкладзе правінцыйнага гарадка Анікшчай, што на ўсходзе краіны.

Падзяліцца досведам з беларускімі ўдзельнікамі былі запрошаныя дакладчыкі з Асацыяцыі мясцовых органаў самакіравання Літвы, парламенту (Сойму), мясцовых органаў улады, а таксама інстытутаў іх кантролю ў мэтах абароны інтарэсаў мясцовых супольнасцяў. Тэмамі выступаў і дыскусій стала "гісторыі поспеху" ўдзелу ў мясцовай палітыцы, узаемаадносіны паміж мясцовымі радамі і Соймам, асноўныя прынцыпы функцыянавання мясцовага самакіравання і г.д.

Вільня, дзе даводзіцца бываць даволі часта, і Коўна засведчылі свой еўрапейскі узровень развіцця, дзе выбаршчыкі могуць вольна прымаць удзел у органах самакіравання, станавіцца палітыкамі мясцовага і нацыянальнага ўзроўню. Выбарчая сістэма грунтуецца на мірнай барацьбе партый, якія адлюстроўваюць розныя накірункі развіцця Літвы. Як у класічных дэмакратыях краінай за 20 гадоў развіцця па чарзе кіруюць блокі партый або кансерватыўнага накірунку, або сацыял-дэмакратычнага. Пры гэтым часта ў парламенце існуе перавага, напрыклад, кансерватыўнага блоку, а на мясцовым узроўні – сацыял-дэмакратычнага.

Удзельнікі групы былі ў асаблівым захапленні ад наведвання правінцыйнага Анікшчая, дзе навідавочку былі бачны перавагі дэмакратычнага развіцця. Анікшчайскі раён падобны на нашу Гарадоччыну па колькасці насельніцтва на пачатак незалежнасці і прыродных умовах – вялікая колькасць азёр і рэк, колькастасць ваколіц райцэнтра. Але ў астатнім – палітычным, эканамічным, сацыяльным, спартыўным, турыстычным -- развіцці паміж намі вялізарная розніца, як паміж барбарствам і цывілізацыяй.

У "квітнеючай і моцнай " Беларусі насельніцтва Гарадоцкага раёна за гады адноўчы абранага прэзідэнта скарацілася з 38 тысяч да 24 тысяч, а ў Анікшчайскім раёне з 38 да 30 ў значай ступені за кошт эміграцыі у краіны ЭЗ. І для мясцовага насельніцтва створаны ўсе умовы для здаровага ладу жыцця ў правінцыйным горадзе, аб якіх на Беларусі па вялікаму рахунку толькі балбочуць.

Уражвае разгалінаванасць сеткі спартыўных клубаў Анікшчайскага раёна, дзе іх зарэгістравана аж 19: баскетбол, футбол, хадзьба на лыжах, біятлон, каратэ kyokushin, конны спорт, матацыклетны спорт, цяжкая атлетыка, грэка - рымская барацьба, айкідо, аўтамабільны і картинговый спорт, культуризма, плаванне, спартыўныя танцы.

Любімы від спорту - баскетбол. Праводзіцца Навагодні баскетбольны турніры, на якім змагаюцца тры на тры. Каманды ветэранаў па баскетболу паспяхова ўдзельнічаюць на чэмпіянатах ветэранаў краіны ў асобных узроставых групах. Дзеля гэтага ў раёне маецца басктбольная арэна, якая адпавядае міжнародным стандартам. Анікшчайскі спартыўны клуб «Пунтукас» удзельнічае на спаборніцтвах, які арганізуецца лігай нацыянальнага баскетбола. Клуб - самастойная юрыдычная адзінка, якая мае адміністрацыю, адносіны з трэнерамі і гульцамі абгрунтоўваюцца контрактамі.

Лепшы спартовец у Анікшчай ў цяперашні час - міжнародны майстар па плаванні - выхаванец мясцовага Цэнтра фізкультуры і спорту Гіедрюс Ціцяніс, які заняў 12 месца на алімпійскіх гульнях у Пекіне.

Гэты поспех трымаецца на адладжанай сістэме здаровага ладу ў раёне праз масавыя спаборніцтва. Найбуйнейшыя мерапрыемствы - міжнародны фестываль па спрынтаваму плаванні «Анікшчай», міжнародны турнір па грэка - рымскай барацьбе ў памяць аб Ул. Жмагінесе, турнір спартыўных танцаў «Характарыстыкі тауре» . Масавыя мерапрыемствы: бег Анікшчай - валун Пунтукаса – Анікшчай, «Кубак веласіпеднага марафону» і чэмпіянат літоўскіх асілкаў.

Дзеля гэтай масавасць ёсць добрая спартыўная база: закрыты плавальны басейн на 25 м., баскетбольная арэна, 19 спартыўных залаў, 8 стадыёнаў, 6 спартыўных пляцовак, 10 палявых баскетбольных пляцовак, універсальная пляцоўка са штучным пакрыццём (для футбола, палявога тэніса, баскетбола), 3 залы для атлетычнай гімнастыкі, 2 залы для цяжкай атлетыкі, картодром - аўтадром, пляцоўка для пляжнага валейбола, пляцоўка для ролікавых канькоў - skateboard.

Пад час эканамічнага крызісу мясцовыя улады здолелі пабудаваць два гарналыжных спуска і трасу для спуску на санках, якая акупілася за два гады. Дарэчы па гэтай трасе з задавальннем праехаліся многія удзельнікі нашай групы. Зараз на гарналыжнай трасе будуць усталяваны гарматы для стварэння штучнага снегу.

І параўнайце стан спартовай базы на Гарадоччыне, дзе за 15 гадоў ніяк не могуць стварыць Цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі і маецца толькі прымітыўная спартыўная база. Пры гэтым марнуецца час і выдатныя прыродныя умовы.

Аб іншых дасягненнях правінцыйнага краю будзе напісана ў наступным нумары. Але і гэтага дастаткова, каб адчуць вялікую розніцу паміж аўтарытарнай сістэмай вузкага кола вертыкалі і дэмакратычным ладам жыцця для усіх грамадзян.

(Працяг будзе)

Леанід Гаравы.

ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ

ПЕРШЫЯ ЗАМЕЖНЫЯ ІНВЕСТЫЦЫІ

У красавіку на Гарадоччыну прыйшлі першыя замежных інвестыцыі. Атрыманне замежных інвестыцый выкрэсліла Гарадоччыну з ліку аўтсайдэраў па прыцягненню замежнага капіталу.

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў інфармацыю аб прыцягненні замежных інвестыцый ва ўсіх рэгіёнах краіны за першыя чатыры месяцы 2012 года. Прыцягненні інвестыцый у краіне за гэты перыяд амаль засталося на тым жа узроўні, што і за мінулы год – каля 583 млн. даляраў. Невялікі рост адбыўся за кошт продажы дзяржмаёмасці на 31 млн. даляраў. Амаль усерэгіёны краіны павялічылі аб'ёмы прыцягнення інвестыцый, але Менск зменшыў свае паказчыкі на 105 млн. руб.

Пры гэтым Віцебшчына па ранейшаму застаецца на апошнім месцы па прыцягненню інвестыцый, атрымаўшы каля 22 млн. даляраў. Гэта больш на 14 млн. даляраў, чым за папярэдні перыяд мінулага году. Канешне, гэта не ўкладваецца ў гадавы графік прыцягнення інвестыцый на 200 млн. даляраў, якія абавязаў прыцягнуць на Віцебшчыну за 2012 год старшыня аблвыканкама Аляксандр Косінец.

Гарадоцкі раён упершыню за апошнія паўтара гады здолеў прыцягнуць замежныя інвестыцыі на суму 132,5 тысяч даляраў, што стала пятым вынікам сярод сельскіх раёнаў Віцебшчыны. Тут бяспрэчным лідэрам з'яўляецца Талачынскі раён, дзе за чатыры месяцы прыцягнулі 2247 тысяч даляраў. А на другое месца з 1909 тысяч даляраў нечакана выйшаў Лёзненскі раён, дзе раней інвестыцый было зусім мала.

Між тым на Віцебшчыне маюцца раёны, дзе ў гэтым годзе шчэ не былі прыцягнуты інвестыцыі – Дубровенскі, Міёрскі, Расонскі, Браслаўскі раёны, а Глыбоцкі раён шчэ вінен інвестарам 12 тысяч даляраў.

Л. Антонаў.

ГАРАНТЫЯ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА ПРАВА?

АТРЫМАЦЬ ПРЫБЫТАК АД МАСАВАГА МЕРАПРЫЕМСТВА

Леанід Аўтухоў, актывіст "Гавары праўду", старшыня мясцовай суполкі БНФ атрымаў два адказы на свае звароты наконт аплаты паслугаў за правядзенне шэсця і мітынгу ад Гарадоцкага РАУС і КУПП "ГПКіЦС". Уражваюць лічбы кошту паслугаў камунальнікаў на правядзенне мерапрыемства з удзелам да 50 грамадзян.

Першы намеснік начальніка Гарадоцкага РАУС А. Патапенка абмежаваўся толькі паведамленнем аб тым, што праз суткі пасля атрымання дазволу з Гарадоцкага райвыканкама будзе падрыхтавана дамова на аказанне паслуг па ахове правапарадку. Адначасова з гэтым будуць падгатаваны акты выкананых работ з калькуляцыяй гэтай паслугі, а кошт паслугі будзе вагацца ў залежнасці ад удзелу розных супрацоўнікаў зарobкі якіх адрозніваюцца.

Больш дакладны адказ атрыманы ад дырэктара КУПП "ГПК і ЦС" А. Іванова. Гарадоцкія камунальнікі папярэдне ацэньваюць свае паслугі па догляду тэрыторыі шэсця і мітынгу ў 827 688 (!) рубля. Такі кошт сваіх паслугаў прызначалі камунальнікі за аднагадзіннае шэсце 50 грамадзян па вуліцы Сабалеўскай і мітынг на ўрочышчы Вараб'ёвы горы г. Гарадка. Для аказання паслугі будуць прыцягнуты чатыры дворнікі, якія будуць працаваць па восемь гадзінаў, каб прыбраць тэрыторыю "засмечаную" неабыякавымі грамадзянамі на плошчы амаль у паўтара гектара – 14500 кв.м.. Пры гэтым эканаміст прадпрыемства А. Дудар ацэньвае, што мітынгоўцы утвораць смецця па 0,75 куб. м., а біяпрыбіральня будзе транспартавацца дзве гадзіны на адлегласці ў 20 км.

Гэтыя разлікі яскравы прыклад завышэння аб'ёму працы дзеля таго, каб актывіст не меў жадання ажыццявіць сваё канстытуцыйнае права. Пакуль Леанід Аўтухоў шчэ не атрымаў адказу з Гарадоцкай райбальніцы, каля якой у Вараб'ёвых гарах магчыма правесці мітынг. Актывіст мяркуе, што паслугі медычнай установы могуць аказацца шчэ большымі, чым у камунальнікаў, калі будзе выдзелены картэж хуткай дапамогі для удзельнікаў шэсця.

Актывіст "Гавары праўду" разлічвае атрымаць рэальны кошт паслугі ад камунальнікаў і іншых установ. Бо шэсце плануецца правесці калонай па два-тры чалавекі ў рад, а тэрыторыя знаходжання на мітынгу будзе вызначана для 50 чалавек ў 200 кв. м.. Наогул цікава, колькі дзяржаўныя установы ў нашай "сацыяльнай" краіне жадаюць атрымаць за ажыццяўленне грамадзянамі канстытуцыйнага права на масавае мерапрыемства.

І яшчэ трэба адзначыць, што атрыманыя адказы на беларускай мове ўтрымліваюць грубыя памылкі назваў установ. Для перакладу хутчэй за ўсё былі выкарыстаны інтэрнэтаўскі перакладчык, а ва ўстановах не знайшлося супрацоўнікаў, якія добра ведаюць дзяржаўную беларускую мову.

Л. Антонаў.

АБ'ЯВА

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

Стваральнікі інфармацыйнага партала запрашаюць неабыякавых грамадзян да ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва. У рэдакцыі магчыма бясплатна атрымаць календарыкі на 2012 год, год Дракона.

Наша газета "Гасцінец" стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/hasciniec.html, што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання.

НАША САЛІДАРНАСЦЬ

СТАТКЕВІЧ І БЯЛЯЦКІ ДАСЛАЛІ ЛІСТЫ

Леанід Гаравы, актывіст Руху "За Свабоду!" атрымаў віншавальныя лісты ад палітычных вязняў – Міколы Статкевіча і Алеся Бяляцкага.

Напярэдадні першамая Леанід Гаравы атрымаў паштоўку ад Міколы Статкевіча, які балатаваўся на пасаду прэзідэнта ў 2010 годзе і быў асуджаны на шэсць гадоў па палітычных матывах за мірны пратэст супраць фальсіфікацыі вынікаў галасавання за быццам бы масавыя беспарадкі.

Гэтая паштоўка была напісана 19 красавіка і ішла з магілёўскай турмы да Гарадка дзесяць дзён. Мікола Статкевіч выказаў падзяку і за Вялікоднае віншаванне, і за лісты падтрымкі, а таксама павіншаваў са святам Хрыстова Уваскрэсення. У паштоўцы Статкевіч яшчэ паведаміў, што два папярэднія лісты ад Леаніда Гаравога да яго не дайшлі, а былі атрыманы толькі пустыя канверты зназнакай "Письмо изъято цензурой". Але спадар Мікола Статкевіч рад і такому станоўчаму сігналу.

Пасля першамая да актывіста прыйшла паштоўка і ад Алеся Бяляцкага, якую ён напісаў з бабруйскай калоніі 29 красавіка. Спадар Бяляцкі ў 2011 годзе асуджаны па палітычных матывах за праваабарончую дзейнасць. У красавіку месяцы Бяляцкі стаў афіцыйным прэтэндэнтам на Нобелеўскую прэмію міра 2012 г.

У лісце Бяляцкі піша аб тым, што ударна працуе ў нашай квітнеючай краіне і яму нават ідзе працоўны стаж. Алесь піша: "Увогуле жыццё не такое кепскае. Чалавек прыстасоўваецца да любых умоў існавання, калі толькі не ўпадае ў прастрацыю і калі ёсць хоць мінімальная цікавасьць да жыцьця. Што да мяне, дык жыцьцё застаецца цікавым ня меньш, чым тады, калі мне было гадоў 20."

У лісце Бяляцкі адзначае: "Мы мусім рабіць высновы з нашых памылак, бо няма безпамылковых, і напоўніцу выкарыстоўваць нашыя перавагі. А ў нас іх шмат."

Напрыканцы ліста Алесь Бяляцкі ўзгадвае наш паўночны гарадоцкі край і з жартам піша: "Трымайцеся там, ганяйце мядзьвядзёў, каб не спалі, вясна ўжо, вясна."

Л. Антонаў.

ДАРОЖНЫЯ ПРАБЛЕМЫ

БЕЗДАРОЖЖА МАЛЫХ ВЁСАК

Вуліца ў в. Казінова, што ў васьмі кіламетрах ад Гарадка, прыстасавана толькі для руху машын з хуткасцю гужавага транспарта. Гэта тыповы стан вуліц малых вёсак Гарадоччыны.

Вымеранне насельніцтва гарадоцкіх вёсак адбываецца пры занядбаным стане дарог ў малых вёсках. Толькі дарожныя "майстры" Сонца і Мароз робяць іх больш-менш прыдатным для руху аўтатранспарта з хуткасцю гужавага.

Высокім уладным кіраўніцтвам на гэтых вёсках пастаўлены "крыж", а ў мясцовых уладаў няма жадання і "натхнення" прыдаць дарогам малых вёсак прыдатны стан. Усе намаганні рэжыму за апошніе амаль дзесяцігоддзе былі накіраваны на уладкаванне аграгарадкоў. Малым вёскам пры гэтым не дасталася і некалькі машын гравія, каб засыпаць ямы на вуліцах.

Яскравы прыклад стану дарогі – вуліца ў в. Казінова. Сама вёска вымірае другое дзесяцігоддзе і ў ёй стала пражывае каля дзесяці чалавек. Райспажывецкая крама зачынілася яшчэ ў мінулым стагоддзі і насельніцтва абслугоўваецца аўтакрамай, якая спыняецца на дарозе Гарадок – Камень. Рух па вёсцы з большага прыдатны для гужавага транспарта і аўтамабілі мусяць рухацца з яго скорасцю, каб не паламацца на ямах і калдобінах. Раней ручэй працякаў праз дарогу па трубе, а зараз, пасля яе разбурэння, цячэ непасрэдна па дарозе. Вакол дарогі ўтварыліся сажалкі.

Да пакінутай райспажывецкай крамы вядзе папсаваная дарога. Дзесяцігоддзямі ў мясцовай улады не даходзяць рукі да простага рамонту дарогі: пракласці трубу, засыпаць ямы, прагрэйдзіраваць дарогу.

Вёска Казінова, дзе раней было пад сотню жыхароў стала бесперспектыўнай і яе чакае знікненне. Дакладнее існаванне летам, як дачнага паселішча. Маляўнічая прырода ваколіц маніць сваім харством. Але цывілізацыйнага ўладкоўвання не адбылося. Спачатку калектывізацыя, потым будаўніцтва міфічнага камунізма, а зараз жыццё ў квітнеючай краіне.

І падобная карціна існуе ў дзесятках бесперспектыўных вёсак раёна, дзе па ранейшаму кіруе а-ля савецкая ўлада, якая зараз замешана на мясцовым аўтарытарызме. А гэта шлях у цывілізацыйны тупік. Што і засведчвае апошні час. Вярнуць уладу народу, стварыць незалежныя галіны ўлады, даць магчымасць развіцця прыватнай ініцыятывы – праблема, якая ўсё вастрэй стаіць перад краінай. Краінай, што застыла ў мінулым.

Л. Гаравы.

З КАРЫСЦЮ ДЛЯ СЯБЕ

"Поле цудаў" у Гарадку

Ананімныя спекулянты запаланілі Гарадок абвесткамі аб чарговых атракцыёнах "бясплатнай замены гадзіннікаў". Такія абвесткі аб трох сеансах "дабрачыннасці" таксама з'явіліся і ў навакольных райцэнтрах.

Першы сеанс "поля цудаў" у Гарадку запланавана правесці ў нядзею 20 траўня каля пад'езда нумар адзін дома №30 па вул. Гагарына з 18.00 да 18.30. Другі сеанс мяркуецца правесці каля гэтага пад'езда ў сераду 23 траўня з 15.00 да 15.30, а вось трэці па азначэнню яго арганізатараў адбудзецца на тры гадзіны раней на прыступках Гарадоцкага Дома культуры.

На гэтых сеансах ананімныя спекулянты будуць бясплатна (!!) мяняць непатрэбныя механічныя гадзіннікі на новыя наручныя гадзіннікі, будзільнікі і іншыя патрэбныя рэчы. Пры гэтым атракцыёне за адзін механічны гадзіннік будуць прапаноўваць 2-5 "патрэбных" рэчы. Арганізатары папярэджваюць, што не будуць прымаца настольныя, насценныя, электронныя і кварцавыя гадзіннікі, а таксама гадзіннікі азіяцкай вытворчасці.

Гэтыя сеансы спекулянтаў выкліканы тым, што у механічных гадзінніках маюцца дэталі выраблення з каштоўных металлаў, кошт якіх значна вышэй "падарункаў" – новых наручных гадзіннікаў, будзільнікаў і іншых патрэбных рэчаў. І наколькі правамоцны такі "абмен" правінны турбавацца праваахоўныя і падатковыя органы, якія кантралююць аперацыі з каштоўнымі металамі.

Таксама праваахоўныя органы павінны зацікавіцца і парушэннем беларускага заканадаўства аб рэкламе, бо на ўсіх абвестках няма ніякіх выхадных даных аб аўтарах гэтай акцыі, а таксама друкарні, дзе выраблены гэтыя абвесткі. Не кажучы пра тое, што няма дадзенных аб пасведчанні на правядзенне гэтага абмену.

Заезжыя спекулянты таксама не турбуюцца аб тым, што іх дзеянні парушаюць санітарныя нормы, калі абвесткі размешчаюцца дзе прыдзецца. Напрыклад на вул.Гагарына яны прымацаванны да кантэйнераў... для смецця, а таксама на розных баках будынкаў і электрычных слупоў.

Л. Антонаў.

АЎКЦЫЁН

Прадаць, каб працавала маёмасць

Гарадоцкія ўлады імкнуцца прадаць па мінімальнаму кошту будынкі закрытых базавых школ. За сімвалічны кошт у дзве-тры базавыя велічыні новыя ўладальнікі павінны ўключыць гэтыя аб'екты ў вытворчую дзейнасць.

На 8 чэрвеня Фондам "Віцебскаблмаёмасць" прызначаны аукцыён па продажу будынкаў былых Обальскай і Газьбенскай базавых школ. Уладальнікі будынкаў Гарадоцкі аддзел адукацыі і Руднянскі сельсавет гатовы прадаць гэтыя будынкі за сімвалічны кошт у 200-300 тысяч рублёў дзеля арганізацыі вытворчай або турыстычна-аздараўленчай дзейнасці. Галоўнай умовай продажу з'яўляецца стварэнне на базе гэтых будынкаў 10 працоўных месцаў на працягу двух гадоў.

Таксама новыя уласнікі павінны заключыць дамову з Гарадоцкім райвыканкамам на арэнду зямлі, якая застаецца ў дзяржаўнай уласнасці. Пры гэтым пераможца аукцыёна па Газьбенскай школы павінен кампенсаваць Руднянскаму сельсавету амаль чатыры мільёна рублёў на затраты па вырабу праваўстанаўлючай дакументацыі. Зразумела, што і арганізатары аукцыёна чакаюць кампенсацыі сваіх выдаткаў па яго арганізацыі і правядзенню.

Такія падыходы да продажу дзяржмаёмасці не асабліва прываблівають інвестараў. Пра гэта сведчыць сітуацыя з продажам у Гарадку аб'ектаў, якія належаць Беларускай чыгунцы. На 12 чэрвеня прызначаны аукцыён па паўторнаму продажу крамы і ФАПа, якія размешчаны у раёне чыгуначнага вакзала. Крама 1974 года пабудовы плошчай 457 кв.м пры пачатковым кошце ў 198 млн.рубл. прапануецца за 50 млн.руб., а ФАП 1949 г. З плошчай у 105 кв.м за 30 млн. руб пры пачатковым кошце у 103 млн. руб. Але мала шанцаў, што знойдуцца інвестары, якія пажадоюць набыць маёмасць ФАПа, каб захаваць яго прызначэнне.

Л. Антонаў.

ЭКАЛАГІЧНАЯ ПРАБЛЕМА

ГНОЙ ЦЯЧЭ У РЭКІ

Гарадоцкая пракуратура выявіла шматлікія парушэнні водаахоўнага заканадаўста на фермах Гарадоччыны. Сотні і тысячы тон гною забруджваюць водаахоўныя зоны гарадоцкіх рэк і азёр.

Другігодзапардзяржаўная прыродаахоўная ўстанова «Карыцінскі Мох» атрымлівае дазвол ад Гарадоцкага райвыканкама на ажыццяўленне спартыўнай і турыстычнай дзейнасці ў час забароны на рыбалку.

Аматары спартыўна-турыстычнай дзейнасці у час забароны на рыбалку з 1 красавіка па 30 мая могуць скарыстацца паслугамі маламерных суднаў без рухавікоў ДПУ «Карыцінскі Мох» для падарожжа па рацэ Обаль, Аўсянка і Свіна. Менавіта такое права дае прыродаахоўнай установе «Карыценскі Мох» рашэнне №268, якое 23 сакавіка прыняў Гарадоцкі райвыканкам. Дадзенае рашэнне ўжо зарэгістравана ў Нацыянальным рэестры прававых актаў.

Адпаведна дадзенага рашэння аматары турызму могуць займацца турыстычнай і спартыўнай дзейнасцю ў светлы час на рыбалоўных месцах па вышэй названых рэках Гарадоцкага раёна. Кантроль за выкананем рашэння райвыканкама ўскладзены на Гарадоцкую інспекцыю прыродных рэсурсаў і ахо-вы навакольнага асяродзя.

У гэтым годзе ДПУ «Карыцінскі Мох» ужо можа прапанаваць турыстам пракат лодак, намётаў і турыстычнага рыштунка. Кошт пракату гумавых лодак даволі дэмакратычныя – каля 30 тысяч рублёў за суткі, а за суткавае карыстанне намётам – каля 20 тысяч. Самадзейная вандроўка па рэках ў гэты час забаронена, але ДПУ «Карыцінскі Мох» можа аказаць садзейнічанне водна-му турызму.

Мясціны, па якіх прапаноўваюцца вандроўкі, вылучаюцца сваёй некранутай прыродай і асабліва цікавы ў час з'яўлення першай зеляніны. Час пакажа наколькі больш турыстаў пройдзе гэтым турыстычным маршрутам вясной 2012 года.

Т. Гаражанка

ТРУПЫ ЖЫВЁЛ КІДАЮЦЬ КАЛЯ ФЕРМАЎ

Гарадоцкая пракуратура напрыканцы сакавіка правярала выкананне патрабаванняў арт. 77 Воднага кодэксу Рэспублікі Беларусь на фермах ААТ "Гарадоцкі РАПЗ" і пры гэтым выявіла каля фермаў кінутыя трупы буйных рагатых жывёл.

Паводле інфармацыі Гарадоцкай пракуратуры на сайце Гарадоцкага райвыканкама 24 сакавіка праводзілася праверка выканання патрабаванняў арт. 77 Воднага кодэксу Рэспублікі Беларусь на чатырох фермах ААТ "Гарадоцкі РАПЗ". Супрацоўнікі пракуратуры цікавіла сітуацыя са станам фермаў у водаахоўных зонах, каля водных аб'ектаў.

На ўсіх фермах выявіліся парушэнні воднага заканадаўства ва ўтрыманні водаахоўных зон і на водазборах. Каля кожнай фермы складзіруецца гной у памерах не менш 100 тон, што з'яўляецца парушэннем воднага заканадаўства і цягне адказнасць па арт. 15.51 ч. Адміністратыўнага кодэксу. Пры гэтым дадзеная сітуацыя цягнецца не адзін год.

Асаблівае ўражанне на супрацоўнікаў пракуратуры аказала знаходжанне каля фермаў у в. Селішча і в. Кісялі чатырох трупаў буйной рагатай жывёл. Так каля фермы ў в. Селішча было выяўлена тры трупа жывёл, а таксама складзіраванне ў 20 м ад рэчкі Бярноўкі не менш 200 тон гнілога сена, ў якім пачалі буйна расці грыбы.

Непрыемны сюрпрыз чакаў супрацоўнікаў і каля фермы ў в. Кісялі. Тут у водаахоўнай зоне каля возера Верына нядбайныя гаспадары захоўваюць больш 400 тон гною без усякай абвалоўкі. Пры гэтым на адлегласці 150 метраў ад фермы таксама быў выяўлены труп буйной жывёлы.

Па фактах выяўленых парушэнняў кіраўніцтву ААТ "Гарадоцкі РАПЗ" дадзена прадпісане наконт месячнага выпраўлення парушэнняў заканадаўства, а таксама ўзбуджана адміністратыўная вытворчасць па прыцягненню да адказнасці нядбайных гаспадароў.

Л. Антонаў.

ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЯЗНІ

ЯКІЯ ПАРАДКІ ЧАКАЮЦЬ СЯРГЕЯ КАВАЛЕНКУ Ў «БЕЛЫМ ЛЕБЕДЗІ»?

ДЛЯ АДБЫЦЦЯ ПАКАРАННЯ АКТЫВІСТА КХП БНФ СЯРГЕЯ КАВАЛЕНКУ ЗЬМЯСЦІЛІ Ў МАГІЛЁЎСКУЮ КАЛЁНІЮ № 19, ВЯДОМУЮ Ў НАРОДЗЕ ЯК БЫЛЫ ЛТП «БЕЛЫ ЛЕБЕДЗЬ».

21 траўня маці вязьня Лідзія Каваленка атрымала ў віцебскай управе Дэпартамэнту выкананьня пакараньняў зьвесткі пра тое, куды накіравалі яе сына Сяргея для адбыцьця пакараньня:

19 траўня Сяргея Каваленку накіравалі па этапе зь Віцебскага СІЗА, але куды дакладна — не паведамлялі. Сёньня апоўдні жонка Сяргея Каваленкі Алена ўжо званіла ў Магілёўскую 19-ю калёнію, дзе ёй пацьвердзілі, што яе муж там: «Я ўжо туды тэлефанавала сама. Там ён. Але падрабязна яны нічога не распавялі. Ані пра стан здароўя, ані пра галадоўку. Толькі сказалі, што ў іх, у карантыне». Больш пэўныя зьвесткі пра стан здароўя мужа і тое, ці працягвае ён галадоўку, Алена Каваленка спадзяецца атрымаць ад адваката.

Які ўмовы ўтрымання чакаюць Сяргея Каваленку ў 19-й Магілёўскай калёніі?

У гэтай калёніі летась цягам некалькіх месяцаў адбываў пакараньне былы кандыдат на прэзыдэнта Дзьмітрый Вус. Дзьмітрый Вус узгадвае: «Раней там быў лячэбна-працоўны прафілакторый. „Белы лебедзь" клічуць гэтую калёнію, як раней называлі ЛПП. Там нават ёсьць скульптура лебедзя, яшчэ захавалася на тэрыторыі. Начальнікам калёніі там Чарноў, калі не замянілі. Вязьні працуюць на дрэваапрацоўцы, зьбіваюць паддоны. Ёсьць швачны цэх, ёсьць цэх, дзе плятуць гамакі. Мне там давялося працаваць. Але заробкі там вельмі малыя. Па 10 тысяч. Толькі на швачнай вытворчасьці, калі добра працаваць, можна зарабіць тысяч 100 — гэта максымум».

ЭЎРАЗВЯЗ ПРА НАС

СПАЧАТКУ ВЫЗВАЛЕННЕ ПАЛІТВЯЗНЯЎ, ПОТЫМ – ДЫЯЛОГ

НІЯКІ ЗМЯСТОЎНЫ ДЫЯЛОГ З УЛАДАМІ БЕЛАРУСІ НЕМАГЧЫМЫ, ПАКУЛЬ НЕ БУДУЦЬ ВЫЗВАЛЕНЫЯ І АДНОЎЛЕНЫЯ Ў СВАІХ ПРАВАХ УСЕ ПАЛІТЫЧНЫЯ ЗНЯВОЛЕНЫЯ. АБ ГЭТЫМ ЗАЯВІЛА БЕЛАПАН КІРАЎНІК ПРАДСТАЎНІЦТВА ЕС МАЙРА МОРА, КАМЕНТУЮЧЫ ВЫКАЗВАННІ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКІ, ЯКІ АБВІНАВАЦІЎ ЗАХАД І АПАЗІЦЫЮ Ў ЗРЫВЕ ДЫЯЛОГУ З УЛАДАМІ.

«Пасля мер дзеля задушэння грамадзянскай супольнасці, палітычнай апазіцыі і незалежных СМІ, якія адбыліся пасьля прэзідэнцкіх выбараў 2010 года, ЕС не заставалася нічога іншага, як прытрымлівацца жорсткай пазіцыі, — сказала Мора. — Застаючыся прыхільнікам палітыкі крытычнага ўзаемадзеяння, у тым ліку праз дыялог і Усходняе партнёрства, Рада замежных справаў 31 студзеня 2011 года вырашыла аднавіць абмежавальныя меры ў дачыненні да Беларусі. Адначасова ЕС узмацніў сваё ўзаемадзеянне з беларускім народам і грамадзянскай супольнасцю праз умацаванне падтрымкі грамадзянскай супольнасці і ахвяр рэпрэсій».

«Еўрасаюз прапанаваў Беларусі пачаць перамовы аб спрашчэнні візавага рэжыму і рэадмісіі і пачаў дыялог з беларускім грамадствам аб мадэрнізацыі. Аднак ніякі змястоўны дыялог з уладамі немагчымы, пакуль не будуць вызваленыя і адноўленыя ў сваіх правах усе палітычныя зняволеныя, якія засталіся. ЕС гатовы паляпшаць і паглыбляць свае адносіны з Беларуссю. Для ЕС Беларусь — важны сусед, неад'емная частка еўрапейскай спадчыны і еўрапейскай супольнасці нацый. Для Беларусі ЕС — адзін з асноўных гандлёвых партнёраў і важны партнёр у галіновым і рэгіянальным развіцці. ЕС па-ранейшаму гатовы дапамагаць Беларусі ў справе дэмакратызацыі і мадэрнізацыі», — падкрэсліла Мора.

"Наша Ніва".

ЧАРГОВАЕ ПАСЛАННЕ

ЛУКАШЭНКА УЗБРОІЎСЯ ФІЛАСОФІЯЙ ВЯЛІКАГА ІНКВІЗІТАРА

З трыбуны Авальнай залы Аляксандр Лукашэнка бліснуў цытатай з Дастаеўскага. Але звярніце ўвагу, што дасталі спічрайтэры з неабсяжнай спадчыны рускага класіка для тэксту штогадовага звароту да народа і парламента. Быў выдраны абрывак фразы аб тым, што «няма для чалавека нічога невыносней свабоды».

Так, у гэтым выступе 8 мая ў Доме ўрада гучалі і тэзісы аб разняволенні ініцыятывы, гатоўнасці вучыцца дэмакратыі. Але ключавой уяўляецца менавіта гэтая цытата.

Філасофія беларускай улады чужая, антаганістычная такой фундаментальнай каштоўнасці, як свабода. Народ ўяўляецца неразумным дзіцёнкам, за якога ўсё належыць вырашаць мудраму і ўсемагутнаму бацьку нацыі. І таму з Еўропай, багацце якой заснавана на волі, рэжым заўсёды будзе гаварыць на розных мовах.

Еўропе прапануецца грубы чэйнж

І ўсё ж у выступе 8 мая відавочна заўважалася жаданне заміраіцца з праклятымі буржуінамі. Як адзначыў у каментары для Naviny.by палітычны аналітык Юрый Дракахруст, «акцэнт, зроблены на адносінах менавіта з Захадам, з'яўляецца сігналам, што беларускага лідэра некалькі гняце аднабаковая інтэграцыя». У той жа час, падкрэслівае наш суразмоўца, Лукашэнка «хацеў бы нармалізацыі адносін з ЕС і ЗША, зразумела, на ўмовах, блізкіх да яго пазіцыі запыту».

Запыт жа - дашчэнту прагматычны, зазямлены. Лукашэнка педалюе грубыя матэрыі, нагадваючы, што ў нас з ЕС вялікі аб'ём гандлю. Мэседж празрысты: прынцыпы прынцыпамі, але свабоду на хлеб не намажаш, а вы ж хочаце купляць нашу салярку, калій ... Яшчэ кіраўнік Беларусі падкрэсліў, што «нельга забываць аб іншых сферах нашага ўзаемадзеяння: спыненні нелегальнай міграцыі, наркатрафіку, кантрабанды, уключаючы незаконны абарот ядзерных, радыеактыўных матэрыялаў, зброі».

Вельмі адчувальны для слабанервных бюргераў набор кодавых слоў! Для ўзмацнення эфекту бумеранга ў адказ на санкцыі Мінск нядаўна нават злёгку папугай заходніх суседзяў тым, што аслабляе фільтраванне нелегалаў. Глядзіце, маўляў, будзеце залішне наязджаць на «апошнюю дыктатуру Еўропы» - захлынецца мігрантамі ды наркотай!

Інакш кажучы, рэжым ўпарта хоча навязаць сябе заходнікам такім, які ён ёсць. З гэтымі зацыкленымі на сваіх каштоўнасцях дзівакамі беларускія ўлады не супраць жыць мірна, аказваючы некаторыя паслугі і нават робячы дробныя саступкі, але пры жалезным умове: **не перашкаджайце кіраваць краінай так, як мы хочам!**

З выступу ў выступ вандруе рытарычнае пытанне: ну каму мы перашкаджаем? Крыштальная мара беларускага кіраўніцтва - каб Стары Свет і Штаты з ім змірыліся, як змірыліся з Назарбаевым ці Аліевым. Добра гэтым багацейчыкам - нафтавым Бураціна!

Але сінявокай рэспубліцы па шэрагу прычын не так прывольна. На думку менскага аглядальніка-міжнародніка Андрэя Фёдарава, да замірэння з Еўрасаюзам і Вашынгтонам беларускага кіраўніка штурхае не альтруізм, не прыліў дабрадушнасці, а дзеянне двух непрыемных фактараў. Першы - асцярога, што Крэмль ўзмоцніць (а ён напэўна ўзмоцніць) прэсінг. Другі - патрэба ў заходніх грошах: крэдытах для аддачы ранейшых даўгоў, а таксама - інвестыцыі для мадэрнізацыі, адзначыў аналітык у каментары для Naviny.by.

У Пуціна няма рэсурсаў задушыць

Пры гэтым для Лукашэнкі крытычна важна не пасварыцца з новым-старым гаспадаром Крамля. Юры Дракахруст адзначае дзіўную скупасць паслання па частцы адносін з Расіяй і еўразійскай інтэграцыі: «Здавалася б, толькі ўчора заступіў на пасаду прэзідэнт саюзнай дзяржавы, які абвясціў стварэнне Еўразійскай саюза адным з прыярытэтаў свайго кіравання, у бліжэйшыя месяцы трэба будзе заключыць больш за 50 пагадненняў у рамках АЭП, якія ахопліваюць самыя разнастайныя сферы эканамічных адносін ... Аднак менавіта на гэтую тэму па сутнасці нічога не было сказана ».

Рызыкнем выказаць здагадку: Лукашэнка варожыць, як павядзе сябе Уладзімір Пуцін, наколькі рэзка паставіць пытанне платы па вэксалях гэтай самай еўразійскай інтэграцыі. Гэта псіхалагічнае напружанне, здаецца, прарвалася ў адказе Лукашэнкі на адзін з дэпутацкіх пытанняў. Маўляў, «калі нехта спадзяецца, што вось Пуцін прыйшоў - заўтра нас пачнуць душыць, пятлю на шыю накінуць, не дачакаюцца». Цікавая матывацыя: «Па-першае, для гэтага ў Пуціна няма рэсурсаў; па-другое, гэта сабе на шкоду».

Аналітыкі, аднак, прадказваюць трэння ўжо ў хуткім часе, і ў першую чаргу па частцы прыватызацыі. Лёгка расставацца з актывамі беларускае начальства не збіраецца. У гэтым плане паказальная завочная палеміка Лукашэнкі з нейкім неназваным «дзеячам ў Расеі», які, маўляў, «вядучы перамовы аб акцыянаванні МАЗа, заявіў: Беларусь занадта вялікую цану заламала на перамовах».

«Не задавальняе - не хадзі сюды», - адрэзаў кіраўнік Беларусі. Пытанне, аднак, у тым, як тады выканаць ўмова атрымання крэдыту ЕўрАзЭС - прадаваць актываў на 2,5 мільярда даляраў у год. З расейцамі, як бачым, размова будуецца па прынцыпе «... а тытунь паасобку»; заходнікі ж па вядомых прычынах на беларускія прадпрыемствы не накінуцца.

Ціхае спаўзанне ў Азіёпу

Лукашэнка не казаў адкрытым тэкстам аб вызваленні палітвязняў, што з'яўляецца галоўным патрабаваннем Еўрасаюза, але даручыў ураду «аператыўна падрыхтаваць праект закона аб амністыі, якую мы зможам прымеркаваць да нашага галоўнага дзяржаўнага свята - Дню незалежнасці». Такі шырокі жэст дазволіў бы уладам захаваць твар, растварыўшы вызваляюцца палітвязняў («нягоднікаў», як выказаўся афіцыйны лідэр) у масе «годных людзей».

У адказ ЕС мог бы замарозіць, а потым і адмяніць санкцыі супраць рэжыму. Гэта значыць адкрутка адносін да стану на 18 снежня 2010 года, за дзень што ўміг паламаў усе разгон Плошчы, рэальная. Але не больш. Паводле прагнозу Андрэя Фёдарава, гэта будзе стабілізацыя на нізкім узроўні, «нейкі варыянт халоднага свету».

Аднак Менску патрэбныя заходнія грошы. І калі тут спадзяюцца на прыліў даляраў-еўра-фунтаў асабліва ў абмен на тое, што ў сінявокай рэспубліцы «зноў не б'юць і не саджаюць за палітыку», то могуць пралічыцца, мяркуе Фёдараў.

Лукашэнка павесіў на апазіцыю і Захад зрыў планаў ўнутранай лібералізацыі. Прызнаўся, што пару гадоў таму ў вярхах абмяркоўвалася рэформа выбарчай сістэмы, разглядаўся варыянт выбараў у парламент па партыйных спісах.

Асобнае пытанне: чаму друзлы, не схільны да рэзкіх рухаў Еўрасаюз, які абяцаў за больш-менш прыстойнае правядзенне прэзідэнцкіх выбараў 2010 года тры мільярды еўра, стаў раптам душыць? Гэта трэба было моцна паспрабаваць, беспрэцэдэнтна раскруціўшы махавік рэпрэсій, пасадзіўшы за краты на вялікія тэрміны больш чатырох дзясяткаў «дзекабрыстаў», у тым ліку некалькіх экс-кандыдатаў; зачысціўшы ў краіне ўсё, што яшчэ варушылася.

Але галоўнае пытанне вось у чым: а каму патрэбныя рэформы ў Беларусі? З кантэксту паслання выходзіць, што Брусэлю ды Вашынгтону. Але па справе краіну даўно варта апгрэйдзіць дзеля выратавання яе будучыні. Інакш - лёс паўкалоніі, вечнага прыдатка, змрочнай тэрыторыі на абочыне цывілізаванага свету.

Гэта не Захад загубіў працэс, гэта незмяняльная кіруючая вярхушка прыносіць у ахвяру перспектывы Беларусі дзеля пралангацыі свайго панавання. Пры нязменнасці «беларускай мадэлі» шлях адзін - «паўзучая, з воплескамі свавольства, але няўмольная інкарпарацыя ў Расію, ціхае спаўзанне ў Азіёпу», прагназуе Андрэй Фёдараў.

Краіна ўперлася ілбом ў сцяну несвабоды - эканамічнай, палітычнай, духоўнай. Улада спрабуе апраўдаць сваю замшэласць інтрыгамі ворагаў і нібыта негатоўнасцю беларусаў да жыцця без пугі.

Лукашэнка, як вядома, нават перасунуў пасланне, каб спічрайтэры дапрацавалі. Яны, трэба меркаваць, і вывудзілі цытату з Дастаеўскага аб нязноснасці волі. Стараліся, але, як прымеціла публіцыст Святлана Калінкіна, падставілі шэфа. Бо гэта не Дастаеўскі сказаў. У «Братах Карамазавых» гэтыя словы гучаць з вуснаў Вялікага інквізітара ў спрэчцы з Хрыстом. Які ўдар з боку класіка!

Аляксандр Класкоўскі, БелаПАН.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

МІЛІНКЕВІЧ ПРА ЎРАД У ВЫГНАННІ: «НЕ БАЧУ СЭНСУ»

ЛІДАР РУХУ «ЗА СВАБОДУ», КАНДЫДАТ АД АБ'ЯДНАНАЙ АПАЗІЦЫІ НА ВЫБАРАХ 2006 АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ — ПРА ІНІЦЫЯТЫВУ УЛАДЗІМІРА БАРАДАЧА АБ УРАДЗЕ Ў ВЫГНАННІ.

«Лёс Беларусі вырашаецца толькі ўнутры Беларусі. Не ў Варшаве, ці Вільні. Трэба працаваць з грамадствам тут. Я не бачу сэнсу ў такі прапановах. Усё, што магчыма рабіць з-за мяжы, і так робіцца.

Канечне, у апазіцыі ёсць праблемы. Яна маргіналізуецца і раздробленая, ад 2007 няма лідара, але іх не вырашаць такія штучныя ўтварэнні, як урад у выгнанні. Паўтаруся, што трэба рабіць усё магчымае менавіта тут.

Ад такога ўрада будзе, безумоўна, шкода беларускаму народу. Прапаганда таксама скарыстае гэта ў сваіх мэтах, што апазіцыя на замежныя грошы працуе за мяжой.

Гэта таксама выгадна і Маскве, калі апазіцыя з'едзе за мяжу».

***Чытаць цалкам* http://nn.by/?c=ar&i=73639**

НАШЫ ЗАРОБКІ

ЧЫМ РАСПЛАЦЯЦЦА БЕЛАРУСЫ ЗА 500-ДАЛЯРАВУЮ ЗАРПЛАТУ?

ТЭМПЫ РОСТУ ЗАРПЛАТЫ ЗА ПЕРШЫЯ ТРЫ МЕСЯЦЫ ДЭМАНСТРУЮЦЬ, ШТО ПРЫ ЖАДАННІ ЎЛАДЫ МОГУЦЬ ДА КАНЦА ГОДА НАВАТ ПЕРАСЯГНУЦЬ ДАКРЫЗІСНЫ ЎЗРОВЕНЬ ЗАРПЛАТЫ Ў 500 ДАЛЯРАЎ. АЛЕ ЦІ ВЫТРЫМАЕ ТАКУЮ НАГРУЗКУ ЭКАНОМІКА?

«Нам ўсё ж такі на ўзровень 500 долараў да канца года трэба выходзіць, як мы і дамаўляліся», - заявіў Аляксандр Лукашэнка ў чацвер, прымаючы з дакладам старшыню Федэрацыі прафсаюзаў Леаніда Козіка. Тым часам сярэдняя заработная плата па краіне ў сакавіку дасягнула амаль 400 даляраў (395), і вырасла ў параўнанні з сярэдняй зарплатай у студзені на 50 даляраў.

Сваю ролю ў гэтым згуляў не толькі намінальны рост рублёвай заработнай платы (амаль на 280 тысяч рублёў або на 10%), але і ўмацаванне курсу - на канец студзеня ён складаў 8370 рублёў за даляр, а сакавіцкую зарплату мы пералічвалі ўжо па "акругленаму" курсе у 8000 рублёў.

Такіх тэмпаў цалкам дастаткова, каб да канца года дасягнуць і нават перасягнуць планку ў 500 даляраў пры "які стаіць курсе». Калі ж дадаваць па 50 даляраў, то з дакрызіснай зарплатай можна ўжо «выходзіць» на парламенцкія выбары, якія, як плануецца, пройдуць у верасні.

Асноўным пытаннем росту даляравай заработнай платы з'яўляецца яе магчымае ўплыў на эканоміку і, перш за ўсё, фінансавую сферу. Бо, па меркаванні шматлікіх экспертаў, менавіта разгон зарплаты 2010 года паклаў на лапаткі фінансавую сістэму ў 2011 годзе.

Па выніках першага квартала 2010 года сярэдняя зарплата па краіне па сярэдняму за квартал курсе склала 357 даляраў супраць 364 даляраў у першым квартале бягучага года. Такім чынам, тэмп росту павінен быць прыблізна такім жа, як і ў 2010 годзе, пры практычна поўнай адсутнасці дэвальвацыі, што можа негатыўна адбіцца на стабільнасці фінансавай сістэмы.

Бюджэт фарміруецца з дэфіцытам

Ужо сёння можна казаць аб уплыве росту заработнай платы на пакаэчыкі бюджэту. Рэспубліканскі бюджэт па выніках квартала фармуецца з дэфіцытам, прычым тэмп расходавання бюджэтных грошай на сацыяльную сферу (ужо выдаткавана амаль 23% ад плана) перавышае тэмпы выдаткаў на нацыянальную эканоміку (18,1%). Зрэшты, гэта дазволіла павялічыць разрыў у заработнай плаце ў такіх бюджэтных сферах, як адукацыю і ахову здароўя ў параўнанні з першым кварталам 2010 года. У адукацыі сярэдняя заработная плата за І квартал 2012 больш чым на 50 даляраў перавышае сярэднюю зарплату за І квартал 2010 года, у ахове здароўя - на 32 даляра. Хоць, адзначым, што дадзеныя Белстата за першы квартал 2010 дадзены па галінах эканомікі, а не па відах эканамічнай дзейнасці, па якіх Белстат лічыць заработную плату ў апошні час.

Ірына Арлова, www.zautra.by

ПРАБЛЕМЫ ЭКАНОМІКІ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖСЕКТАР: СКАРАЦІЦЬ НЕЛЬГА ПАКІНУЦЬ

БЕЛАРУСЬ СЁННЯ ДЭКЛАРУЕ, ШТО ПРАКТЫЧНА КОЖНАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА МОЖА БЫЦЬ ПРАДАДЗЕНА. АДНАК, ІСНУЮЦЬ ВЯЛІКІЯ СУМНЕВЫ, ШТО ЎЛАДЫ ПОЙДУЦЬ НА НЕЙКУЮ МАШТАБНУЮ ПРЫВАТЫЗАЦЫЮ - ІСНУЮЧАЯ ЭКАНАМІЧНАЯ МАДЭЛЬ, ЯК ПАКАЗВАЮЦЬ ФІНАНСАВЫЯ ПАКАЗЧЫКІ, ЦАЛКАМ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД ПРАЦЫ ДЗЯРЖСЕКТАРА. ІНТЭРНЭТ-ГАЗЕЦЕ NAVINY.BY ЎДАЛОСЯ ДАВЕДАЦЦА, ЯКУЮ РОЛЮ Ў БЕЛАРУСКАЙ ЭКАНОМІЦЫ ГУЛЯЮЦЬ СЁННЯ ДЗЯРЖПРАДПРЫЕМСТВЫ. ІХ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ ЗАПАТРАБАВАЛА Б КАРЭННАГА ПЕРАГЛЯДУ ЭКАНАМІЧНАЙ МАДЭЛІ, ЯКАЯ СКЛАЛАСЯ Ў КРАІНЕ.

Эканоміка з дзяржаўным тварам

Каб ацаніць уплыў дзяржсектара на беларускую эканоміку, дастаткова зірнуць на тое, хто кантралюе ў краіне асноўныя аб'ёмы прамысловай вытворчасці.

У грашовым выражэнні, нагадаем, аб'ём прамысловай вытворчасці склаў у 2011 годзе амаль 337 трл. рублёў. У тым ліку, як атрымалася высветліць інтэрнэт-газеце Naviny.by, на долю дзяржсектара ў мінулым годзе прыйшлося больш за 70% прамысловай вытворчасці. Амаль 4000 дзяржаўных прадпрыемстваў (і арганізацый з доляй дзяржуласнасці), якія ўлічваюцца афіцыйнай статыстыкай, зрабілі ў мінулым годзе прадукцыі на 242,5 трлн. рублёў.

Паказальна, што найбольшы аб'ём прадукцыі вырабілі дзяржпрадпрыемствы Гомельскай і Віцебскай абласцей (адпаведна, на 61,4 трлн. і 50,9 трлн. рублёў), што заканамерна - у названых абласцях размяшчаюцца нафтаперапрацоўчыя заводы. Дарэчы, доля канцэрна «Белнафтахім», якому падведамных беларускія НПЗ, у агульным аб'ёме прамвытворчасці склала ў 2011 годзе 29,8%.

Яшчэ адна важная адметная асаблівасць беларускага дзяржсектара - высокая занятасць. У сценах дзяржпрадпрыемстваў, а таксама ў арганізацыях з дзяржадоляй працавала ў 2011 годзе парадку 1,75 млн. чалавек. Гэта больш за палову (50,8%) ад спісачнай колькасці работнікаў ўсіх (за выключэннем суб'ектаў малога прадпрымальніцтва недзяржаўнай формы ўласнасці) беларускіх арганізацый.

Што тычыцца ўнёску дзяржсектара ў паказчыкі знешняга гандлю (экспарту), то тут важна ўлічваць адну акалічнасць. Асноўныя экспартныя патокі Беларусі ідуць праз арганізацыі, якія фармальна з'яўляюцца прыватнымі («Беларуская калійная кампанія», «Беларуская нафтавая кампанія»). Адсюль, дарэчы, вось такі парадокс: экспарцёрамі беларускіх нафтапрадуктаў з'яўляюцца ... суб'екты малога прадпрымальніцтва. У 2011 годзе гэтыя самыя суб'екты накіравалі на экспарт 13,27 млн. тон нафтапрадуктаў (усяго было экспартавана ў мінулым годзе 15,6 млн. тон нафтапрадуктаў).

Дзяржсектар Беларусі: як ён працуе

Аднак прыведзеныя дадзеныя зусім не азначаюць, што ўсе дзяржаўныя прадпрыемствы здольныя генераваць прыбытак. Эксперты Сусветнага банка, прааналізаваўшыя становішча спраў у рэальным сектары эканомікі Беларусі, прыйшлі да высновы, што дзяржаўныя вытворчыя аб'яднанні дазваляюць маскіраваць стратнасць адных прадпрыемстваў за кошт прыбытку іншых.

«Вертыкальная інтэграцыя дазваляе маскіраваць неэфектыўнасць ўнутры дзяржпрадпрыемстваў, так як прыбытковыя кампаніі займаюцца крыжаваным субсідаваннем стратных», - гаворыцца ў даследчай працы экспертаў Сусветнага банка, прысвечанай становішчу дзяржаўных і прыватных прадпрыемстваў у машынабудаўнічай галіны Беларусі.

У сваёй працы, якая вясной гэтага года была апублікавана на сайце Сусветнага банка, эксперты падрабязна распісваюць схему, якая дазваляе неэфектыўным беларускім дзяржпрадпрыемствам жыць за кошт іншых.

Прааналізаваўшы дзейнасць машынабудаўнічых прадпрыемстваў, эксперты прыйшлі да высновы, што прыватныя і дзяржаўныя прадпрыемствы ва ўмовах Беларусі паводзяць сябе па-рознаму.

Калі падзенне попыту прыводзіць да падзення продажаў і прыбытку, гаворыцца ў даследаванні, прыватныя прадпрыемствы зніжаюць занятасць і аб'ёмы вытворчасці, павялічваючы тым самым прадукцыйнасць. «У той жа час дзяржпрадпрыемствы не зніжаюць колькасць занятых, і, такім чынам, калі зніжаецца іх прыбытак, зніжаецца і прадукцыйнасць», - адзначаюць у сваім даследаванні эксперты Сусветнага банка.

Паводле інфармацыі Naviny.by, да гэтага часу Сусветны банк падрыхтаваў новы краінавы эканамічны мемарандум, у якім як раз і разглядаецца эфектыўнасць прыватных і дзяржаўных прадпрыемстваў Беларусі. Па наяўнай інфармацыі, эксперты банка, прааналізаваўшы стан рэальнага сектара эканомікі Беларусі, прыйшлі да высновы, што нашай краіне варта пайсці на трансфармацыю дзяржсектара.

Дзмітрый Заяц.

ПРАПАНОВЫ ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ

ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ ШУКАЮЦЬ ВЫХАД З ЗАКАНАДАЎЧАГА ТУПІКА

У БЕЛАРУСІ РАСПРАЦАВАНЫ ПРАЕКТ ЗАКОНА АБ ІНДЫВІДУАЛЬНЫМ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВЕ. АЎТАРАМІ ПРАЕКТУ ВЫСТУПІЛІ ЭКСПЕРТЫ РГА «ПЕРСПЕКТЫВА». ЯК РАСТЛУМАЧЫЎ NAVINY.BY КІРАЎНІК ГРАМАДСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ АНАТОЛЬ ШУМЧАНКА, «ЗАКАНАДАЎЧАЕ РЭГУЛЯВАННЕ ІНДЫВІДУАЛЬНАЙ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦКАЙ ДЗЕЙНАСЦІ Ў БЕЛАРУСІ ЗАЙШЛО Ў ТУПІК. ПРЫ ГЭТЫМ КОЛЬКАСЦЬ ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ ЖАДАЮЧЫХ ПРАЦАВАЦЬ У БЕЛАРУСІ СКАРАЧАЕЦЦА З ГОДА Ў ГОД ».

Па шляху стагнацыі

Паводле экспертных ацэнак, з-за леташняга крызісу беларускі бізнэс страціў да 60% абаротнага капіталу. Нягледзячы на пазітыўныя тэндэнцыі ў эканоміцы ў гэтым годзе прадпрымальніцкі сектар стагнуе, што і пацвярджаюць дадзеныя афіцыйнай статыстыкі.

У студзені-сакавіку 2012 года колькасць індывідуальных прадпрымальнікаў у Беларусі зменшылася на 5,4% у адносінах да аналагічнага леташняга перыяду і склала 246.155 чалавек.

Зніжэнне колькасці ІП адбылося ва ўсіх рэгіёнах, за выключэннем Мінска, дзе колькасць прадпрымальнікаў вырасла на 0,6% да 73 353. У Брэсцкай вобласці зарэгістравана 34.087 ІП (на 5,1% менш), у Віцебскай - 25.824 (на 12,5%), Гомельскай - 27 339 (9,8%), Гродзенскай - 28376 (на 7,1%), Мінскай - 34 102 (на 7,6%), Магілёўскай - 23.074 (на 4,7%).

Па словах Анатоля Шумчанка, «дзяржава нас ва ўпор не бачыць. А грамадству між тым прадастаўляецца прыгожая карцінка праз дзяржСМІ. Прычым, прадпрымальнікаў лічаць, як было - па колькасці галоў. Ідзе проста канстатацыя фактаў: ІП у краіне столькі, падаткаў заплацілі столькі-то. Але такое стаўленне нас не задавальняе ».

Кіраўнік «Перспектывы» лічыць, што раз улады так заўзята імкнуцца даводзіць да прадпрыемстваў і чыноўнікаў планавыя паказчыкі, няздрэнна было б збянтэжыць чыноўнікаў і планавымі паказчыкамі па развіцці сектара ІП. «І хай яны даюць справаздачу, апраўдваюцца, чаму малы бізнэс у краіне не развіваецца», - адзначае Шумчанка.

Але чыноўнікі сёння заклапочаныя іншымі праблемамі, сярод якіх асабняком стаіць пытанне напаўнення бюджэту. І вырашаючы гэтае пытанне, чыноўнікі ніяк не могуць спрыяць развіццю прадпрымальніцтва. Бо грошы, а сумы-то не капейкавыя, выпампоўваецца як раз з малога бізнэсу. Якое тут развіццё?! І шматлікім чыноўнікам абсалютна фіялетава, што з-за зніжэння пакупніцкай здольнасці ў прадпрымальнікаў падаюць выручка і абаротны капітал.

«У Гомелі, напрыклад, у апошні час значна вырасла колькасць праверак. Праходзяць штодзённыя рэйды, выносіцца рашэння аб канфіскацыі тавараў за розныя парушэнні і налічваюцца велізарныя штрафы - ад 10 да 30 млн. рублёў », - распавёў прадпрымальнік з Гомеля Жанна Губкіна.

Па словах прадпрымальніка, такую актыўнасць правяраючых некаторыя ІП звязваюць з «Дажынкамі», якія, як чакаюцца, пройдуць у наступным годзе ў Гомелі. «Прайшла інфармацыя, што гораду трэба каля 450 млрд. рублёў, і гэтыя грошы будуць збіраць з ІП», - адзначыла Губкіна.

Гомельскія чыноўнікі, па словах Жаны Губкіна, знаходзяць і больш арыгінальныя спосабы канфіскацыі сродкаў у бізнэсу: «Напрыклад, прадстаўнікоў бізнесу, якія маюць гандлёвыя кропкі, у прыватнасці, крамы, размешчаныя побач са святлафорамі, абавязваюць гэтыя святлафоры абслугоўваць».

Прадпрымальнік патлумачыла, што святлафоры святлодыёдныя і, мабыць, не разлічаны на маразы, а таму часта выходзяць з ладу. Для горада іх абслугоўванне - гэта вялікія выдаткі. «Вось улады і вырашылі павесіць гэтыя святлафоры на бізнес, каб ён нёс гэтыя выдаткі», - падкрэсліла Губкіна.

naviny.by

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 31.05.2012 у 20.15. Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.